

Campsentelles, 12
2009

CENTRE D'ESTUDIS SANTFOSTENCs
AMICS DE CABANYES

*Botigues
amb història:
carnisseria
L'Andorrana*

RITA ROCA GARCIA

La barriada de Can Calet ha estat una zona comercial durant el segle XX; considerant el petit poble que ha estat Sant Fost en aquests 100 anys i les vicissituds viscudes per una Guerra Civil, cal destacar la iniciativa de la seva gent en treballar per vocació pròpia amb una voluntat d'integració en la població i bolcats en un servei a la seva clientela, que es una llàstima que canviï en sentit de la desaparició.

Avui ens fixarem en el que ha estat la carnisseria L'Andorrana, que obrí les portes als voltants dels anys 1950 i tancà per jubilació el mes d'abril de 2009, formant part de la història de la barriada durant més de mig segle. Es trobava instal·lada al carrer Barcelona, núm. 78.

La casa, una esplèndida edificació amb remembrances modernistes, és una de les primeres construccions de la barriada, al voltant de 1905, habilitada com a habitatge pel paleta conegut com "mestre Sec", Josep Serra, pare de la Sra. Adela Serra de Martorelles, vídua de Saborit. La senyora Adela visqué quasi fins al 100 anys. Se sap

Els anys 50 i 60 eren temps de les tres unces, la mitja terça i la lliura, però la Montserrat Puig Vilalta, portada per la seva iniciativa, va ampliar l'oferta, a més de xai i vedella venia pollastre, gallina, conill, també el cap i pota, i s'aprofitava fins i tot la tripa de gallina, que tot i fent un nus, donava un caldo molt gustós. Venia cada mes uns 60 quilos de carn i entre 15 o 20 conills i pollastres

Tenien el seu propi escorxador, compraven els xais a Can Donadéu, a Can Torrens, també a Palau de Plegamans, pollastres a Can Toni, ous i gallines a la Granja Fontanet i també a diferents famílies de la població que els feien arribar el seu aviram. Per al control sanitari es portava una mostra de la carn a la Marinette, on s'ubicava un veterinari que feia l'analítica, el Sr. Miquel, i un cop comprovada la seva qualitat donava llum verda per a la seva venda.

A partir dels anys 80 entrà en vigor l'obligació de vendre la carn procedent d'escorxadors industrials; és per aquesta data que la Montserrat

Vista interior: el taulell de la carnisseria. (foto Jordi Ribas)

Montserrat Puig despatxant, març 2009. (foto Jordi Ribas)

introdueix a la seva carnisseria la venda de porc, també procedent d'es-corxadors industrials; es calcula que en venia uns 80 quilos al mes.

La Sra. Rosa Vilalta va morir l'any 1983; per tant la Montserrat, si bé amb el recolzament de la seva família des de Barcelona, continuà el negoci a Sant Fost vivint sola a la casa. Per la seva personalitat ha estat totalment integrada a la barriada i a Sant Fost, participant especialment en el desenvolupament del Casal, i a la Parròquia, tant en els primers temps en què es feia la Missa dominical a la torre de la família Romaní-Sopena, com posteriorment amb la construcció del Casal i actual capella.

A partir dels anys 80 va anar canviant tota la barriada de Can Calet, especialment es va donar un canvi generacional: els joves no trobaven casa a Sant Fost, ni hi havia espai per a construir; per tant, la Carnisseria l'Andorrana va fer una ampliació de la seva oferta per tal de poder man-

Detall de la carnisseria. (foto Jordi Ribas)

tenir la viabilitat del petit comerç. Es va reconvertir en petit *colmado*, oferint també el pa diari, procedent d'un forn de Mollet.

En els últims anys ha comptat, a més de la clientela habitual, amb un bon nombre de camioners que després de carregar els seus vehicles al polígon, es trobaven que els bars eren tancats i es dirigien a l'Andorrana per tal d'adquirir queviures per al seu viatge.

També el que anomenaríem petita delinqüència ha fet presència al petit establiment, ja que ha patit diferents robatoris i també atracaments, trobant-se moltes vegades en una situació de total indefensió.

La història va anar transcorrent a tota la població; durant aquests anys ha vist desaparèixer de la barriada serveis tan importants com la benzinera, les escoles i el consultori mèdic, si bé cal dir que aquests serveis han estat ampliat i millorats: la benzinera a la sortida de Sant Fost, les

escoles en un nou centre escolar al centre del poble i el consultori mèdic amb un nou CAP, també al centre del poble.

Una vegada sobrepassada l'edat de la jubilació, la Montserrat Puig tanca la CARNISSERIA L'ANDORRANA i continua vivint entre nosaltres i a la barriada de Can Calet.

El seu es pot considerar un tarannà com el de tants comerciants de petit poble, que la seva és més una vocació de convivència i de guanyar-se la vida, sense l'ànim de fer-se milionari ni de fer grans especulacions.

Ens congratulem de tenir a Sant Fost aquesta mena de gent. Felicitats Montserrat i bona jubilació.

Rita Roca García

Fotos Jordi Ribas i Gabarda

que el mestre Sec va construir fins a sis de les cases que venien a continuació, aquestes per a llogar.

Es coneixen un parell de famílies que hi havien viscut després del propi constructor; es recorda la Sra. Teresa Vives i sobre els anys 1930/1940 la Sra. Victòria i el Sr. Alfonso, que també instal·laren un comerç d'alimentació per vendre especialment els productes que cultivaven.

Arriben els Andorrans, que vivien a la banda de Martorelles i tenien ja una petita carnisseria al carrer Barcelona, 68.

Poc abans dels anys 1950 compren la casa, fan una ampliació, diferents millores i instal·len una carnisseria a la casa que tots coneixem com CARNISSERIA L'ANDORRANA. Era una carnisseria moderna, amb zona d'escorxador propi, *càmeres*¹, bons marbres i ben preparada.

La família, que venia d'Andorra, era composta per la senyora Guadalupe i el seu marit, Josep Marfall, la seva filla Paquita, que posteriorment es va casar amb en Pere i varen tenir una nena que li van posar Nati.

La seva venda consistia només en xai i vedella, i es subministraven del seu propi corral, situat al final del carrer Barcelona, a la zona de la serradora, anomenat "el corral dels Andorrans". A prop del corral hi havia també l'anomenada Pelleria Puig.

Els Andorrans se'n van tornar a Andorra i pel contacte de proximitat que existia amb el propietari de la Pelleria Puig, el Sr. Puig els va comprar la casa i el negoci i la família Puig Vilalta s'instal·là a Sant Fost. A la casa hi consta com a propietària la seva filla, Montserrat Puig i Sànchez i com a propietària del negoci la Montserrat Puig Vilalta.

Era l'any 1962 que com a cap de casa la senyora Rosa Vilalta, vídua d'Eudald Puig, amb els seus dos fills, en Pere i la Montserrat, varen fer l'aposta per la carnisseria L'ANDORRANA. Eren una família ampla, doncs: en Pere casat amb la Montserrat Puig Sànchez tenien una nena de 14 mesos, la Rosa Maria, i també el senyor Puig de la Pelleria hi convivia a l'hora de dinar.

(1) Cambres frigorífiques.

Façana de la botiga Ca l'Andorrana: hi veiem l'autora de l'article amb Montserrat Puig, la propietària. (foto Jordi Ribas)

Es van posar al dia de com havien de dur el negoci, informats per l'antiga propietària, la Paquita, i amb moltes ganes es van posar a treballar.

La barriada de Can Calet, com passava en general, començava a re-néixer del que havia estat la Guerra Civil, que paralizà tota activitat fins ben passats els anys 40. Hi havia una colònia important d'estiuejants que durant els mesos d'estiu donaven vida al comerç, s'apropaven a l'Església i també enriquien l'ambient cultural.

El Nadal de 1962, l'any de la gran nevada, la família Puig vingueren de Barcelona cap a Sant Fost, amb el seu cotxe 2 CV, trobant-se amb tota una aventura per arribar, si bé tenien com a experiència que provenien de la Pobla de Lillet, terra de fred i neu.